

การพัฒนาทักษะการอ่านวรรณกรรมสำหรับเด็ก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ
ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏลำปาง

Developing Children's Literature Reading Skills through Using Jigsaw-
Based Cooperative Learning for Pre-Service English Teachers at
Lampang Rajabhat University

ธนาพันธุ์ ณ เชียงใหม่¹

Thanapun Na Chiangmai¹

Received: August 18,2025 Revised: November 26,2025 Accepted: November 27,2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนต่อ
การพัฒนาทักษะการอ่านวรรณกรรมสำหรับเด็กเพื่อการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 โดยใช้
การจัดการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์และ (2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้
แบบจิ๊กซอว์ในการพัฒนาทักษะการอ่านวรรณกรรมสำหรับเด็ก และส่งเสริมความตระหนักและความเข้าใจ
ในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา กลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ชั้นปีที่ 3 จำนวน 54 คน เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้
จำนวน 6 แผน ระยะเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 1 คาบ ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวม 6 คาบ 12 ชั่วโมง แบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติบรรยายด้วยค่าเฉลี่ย
ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test for dependent samples

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้จิ๊กซอว์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน
วรรณกรรมสำหรับเด็ก มีคะแนนหลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงขึ้น สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ค่าคะแนนเฉลี่ย
เพิ่มขึ้น 9.04 คะแนนก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ($M = 18.27, SD = 3.36$) และคะแนนหลังเข้าร่วมกิจกรรม
($M = 27.31, SD = 3.35$) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $t = 15.96, p < .05$

2. นักศึกษามีความพึงพอใจโดยภาพรวมต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้จิ๊กซอว์เพื่อพัฒนาทักษะ
การอ่านวรรณกรรมสำหรับเด็ก อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
($M = 4.62, SD = 0.45$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความรู้ความเข้าใจ ($M = 4.27, SD = 0.51$) และการ
นำไปใช้ประโยชน์ ($M = 4.70, SD = 0.45$)

คำสำคัญ: การอ่านวรรณกรรมสำหรับเด็ก, การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ, จิ๊กซอว์, วรรณกรรมสำหรับเด็ก
เพื่อการสอนภาษาอังกฤษ

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

¹ Faculty of Education, Lampang Rajabhat University

¹ Corresponding author Email: thanapun29@u.lpru.ac.th

Abstract

This research aims to 1) compare the pre-learning and post-learning achievement in the development of children's literature reading skills for English teaching among third-year students using the Jigsaw learning management approach, and (2) investigate the students' satisfaction toward Jigsaw learning activities in developing children's literature reading skills and in promoting awareness and understanding of native-speakers' culture. The sample group was selected purposively and consisted of 54 third-year English major students at Lampang Rajabhat University. Research instruments conducted 6 lesson plans implemented over 6 weeks, with 1 class and 2 hours a week, totaling 6 classes and 12 hours included pre- and post-achievement tests and a satisfaction questionnaire. Data were analyzed using descriptive statistics including mean, percentage, standard deviation and t-test for dependent samples.

Research findings:

1. The learning achievement from the Jigsaw learning management activities for developing children's literature reading skills increased after participation, consistent with the research hypothesis. The mean score increased by 9.04 points, from the pre-activity score ($M = 18.27$, $SD = 3.36$) to the post-activity score ($M = 27.31$, $SD = 3.35$). The improvement in English learning achievement was statistically significant at the level of $t = 15.96$, $p < .05$.

2. Students' overall satisfaction with the Jigsaw learning management activities for developing children's literature reading skills was at the highest level, consistent with the research hypothesis. The overall mean score was ($M = 4.62$, $SD = 0.45$). Considering each aspect, it was found that students had high levels of knowledge and understanding ($M = 4.27$, $SD = 0.51$) and application of learning ($M = 4.70$, $SD = 0.45$).

Keywords: children's literature for English language teaching, children's literature reading, cooperative learning, Jigsaw

บทนำ

ในยุคโลกาภิวัตน์ ภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญทั้งในด้านการสื่อสาร การศึกษา และการประกอบอาชีพ การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนจึงเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักศึกษาครูศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งมีเป้าหมายในการเป็นครูผู้สอนภาษาอังกฤษในอนาคต การมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาภาษาอังกฤษ และการใช้กลยุทธ์การสอนที่เหมาะสม จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา หนึ่งในทักษะสำคัญที่นักศึกษาครูจำเป็นต้องพัฒนา คือ ทักษะการอ่าน เนื่องจากการอ่านเป็นกระบวนการสำคัญในการรับข้อมูล ทำความเข้าใจ และวิเคราะห์ความหมายของข้อความ โดยเฉพาะการอ่าน วรรณกรรมสำหรับเด็ก ซึ่งเป็นสื่อที่มีคุณค่าเชิงภาษาและวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจโครงสร้างทางภาษา คำศัพท์ การใช้สำนวน รวมทั้งคุณค่าทางจริยธรรม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เป็นแนวทางที่มีศักยภาพในการเสริมสร้างทั้งความรู้ด้านภาษาและทักษะการคิดขั้นสูง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับชั้นมัธยมศึกษา ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน ภาษาอังกฤษว่า เมื่อจบการศึกษาระดับมัธยม ผู้เรียนต้องสามารถอ่านออกเสียงประโยค ข้อความ นิทาน และบทกลอนได้อย่างถูกต้อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) แสดงให้เห็นว่า การอ่านเป็นทักษะพื้นฐาน ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะภาษาอื่น ๆ ได้แก่ การฟัง การพูด และการเขียน และสามารถต่อยอดไปสู่ การสื่อสารกับชาวต่างชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรดังกล่าว เนื่องจากจิ๊กซอว์เป็นกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น ฝึกการอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหาผ่านการแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนในกลุ่ม ตามแนวทางการจัด การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) แม้ว่าการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมจะเน้นการท่องจำและ แปรความหมายตรงตัว การเรียนรู้แบบร่วมมือจิ๊กซอว์ สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ โดยให้ผู้เรียนแต่ละคน ทำหน้าที่เป็น “ผู้เชี่ยวชาญ (expert)” ในหัวข้อหนึ่ง จากนั้นแลกเปลี่ยนสอนเพื่อนในกลุ่ม กระบวนการนี้ ช่วยให้นักศึกษาได้ฝึก การวิเคราะห์ การตีความ และการสะท้อนคุณค่าทางภาษาและวัฒนธรรมอย่างรอบ ด้าน สามารถพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียน English as a Foreign Language (EFL) ระดับมหาวิทยาลัย เพิ่มแรงจูงใจ และปรับปรุงทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียน (Meng, 2019; Tran & Lewis, 2012; Doymus, 2008) อย่างไรก็ตาม งานวิจัยส่วนใหญ่เน้นทักษะทั่วไปเป็นการอ่านเพื่อความเข้าใจระดับพื้นฐาน ซึ่งมุ่งระบุข้อมูลที่ปรากฏอย่างชัดเจน โดยไม่มีกระบวนการวิเคราะห์เชิงลึกและยังมีข้อจำกัดในการประยุกต์ กับวรรณกรรมสำหรับเด็ก ซึ่งมีลักษณะเฉพาะทางด้านจินตนาการและเนื้อหาวรรณศิลป์การสอน ภาษาอังกฤษระดับมหาวิทยาลัยจึงควรเน้นการบูรณาการทักษะภาษาเข้ากับความรู้ด้านวัฒนธรรม ของเจ้าของภาษา (Byram, 2021) วรรณกรรมสำหรับเด็ก เช่น *Snow White and the Seven Dwarfs* และ *Beauty and the Beast* เป็นสื่อที่เหมาะสม เนื่องจากมีโครงสร้างภาษาเรียบง่าย เนื้อเรื่อง จินตนาการสูง และสะท้อนคุณค่าทางวัฒนธรรมตะวันตก (Zipes, 2012; Warner, 2014) การประยุกต์ การจัดการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์เข้ากับการอ่านวรรณกรรมเด็กช่วยให้นักศึกษาครูได้เรียนรู้เชิงลึก ผ่านการแบ่งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และการสังเคราะห์ร่วมกัน ส่งผลให้ผู้เรียน สามารถตีความ วิเคราะห์ และสะท้อนคุณค่าทางภาษาและวัฒนธรรมอย่างรอบด้าน นอกจากนี้ ยังเสริมสร้าง บรรยายาศการเรียนรู้ที่มีปฏิสัมพันธ์สูง และพัฒนาทักษะการสื่อสารและคิดวิเคราะห์ควบคู่ ไปกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (บุษย์ขานนท์ มณเฑียร และอังคณา อ่อนธานี, 2565) ผลลัพธ์ที่ได้จะช่วย ยกระดับคุณภาพผู้เรียนครู ทั้งด้านความรู้ภาษาอังกฤษและทักษะการถ่ายทอด เพื่อเตรียมความพร้อม สำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยพบว่าการจัดการเรียนรู้แบบเน้นกระบวนการกลุ่ม (Group Process – Based Instruction) เป็นวิธีสอนที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นในการสร้างสัมพันธภาพ ของสมาชิกในกลุ่ม ผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะทางสังคมและการปรับตัวไปพร้อมกัน โดยผู้เรียนจะมีโอกาส ทำหน้าที่ในการเป็นสมาชิกของกลุ่ม ได้ฝึกความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม สมาชิกในกลุ่มทุกคน ได้ฝึกวางแผน อภิปราย เป็นการฝึกทักษะการคิด การให้เหตุผล การแก้ปัญหา (ทิตินา แคมมณี, 2555, หน้า 148) สรุปได้ว่าการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และการตีความ – การแบ่งกลุ่มและแลกเปลี่ยน ความรู้ช่วยให้ผู้เรียนฝึกคิดวิเคราะห์ตัวละคร โครงเรื่อง และคุณค่าทางวัฒนธรรมในวรรณกรรมสำหรับเด็ก และเชื่อมโยงทฤษฎีการเรียนรู้เชิงร่วมมือกับการสอนเชิงปฏิบัติ – จิ๊กซอว์เป็นรูปแบบของการเรียนรู้ แบบร่วมมือที่สอดคล้องกับแนวคิด Active Learning ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงและรับผิดชอบ ต่อการเรียนรู้ของตนเองและกลุ่มการประยุกต์ใช้จิ๊กซอว์ในการสอนวรรณกรรมสำหรับเด็กสามารถ

เติมเต็มช่องว่างของการเรียนการสอนแบบเดิม โดยช่วยพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ความเข้าใจเชิงลึก ความสามารถในการสื่อสาร และการทำงานร่วมกันของนักศึกษาครู ทั้งยังสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสำหรับการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมและมัธยมศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนต่อการพัฒนาทักษะการอ่านวรรณกรรมสำหรับเด็กโดยใช้กระบวนการการเรียนการสอนรูปแบบจิ๊กซอว์
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาจากการใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการการเรียนการสอนรูปแบบจิ๊กซอว์ ซึ่งช่วยให้เกิดการตระหนักและเข้าใจถึงวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ปีที่ 3 จำนวนทั้งหมด 54 คน ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2565 กลุ่มตัวอย่างได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง และเป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดด้วยวรรณกรรมสำหรับเด็ก (1093515) มีคุณสมบัติสำคัญ คือ เคยผ่านการเรียนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐาน และวรรณกรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษแล้ว จึงมีความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือจิ๊กซอว์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านวิเคราะห์จากงานวรรณกรรมสำหรับเด็ก ก่อนเรียนและหลังเรียน ประกอบด้วย ข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 30 ข้อ ที่ได้รับการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อหาความเที่ยงตรง โดยใช้ค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา กับวัตถุประสงค์ที่ครอบคลุมทักษะการอ่านวิเคราะห์ การตีความ และส่งเสริมความตระหนักและความเข้าใจในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาจากงานวรรณกรรม ซึ่งข้อสอบที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

2. แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์จากงานวรรณกรรมสำหรับเด็ก จำนวน 6 แผน ระยะเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 1 คาบ ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวม 6 คาบ 12 ชั่วโมง โดยมีรายละเอียดหลักของแผนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละสัปดาห์ ได้แก่ สัปดาห์ที่ 1: การแนะนำวรรณกรรมสำหรับเด็ก และเทคนิคจิ๊กซอว์ สัปดาห์ที่ 2: การเข้าใจองค์ประกอบของ สัปดาห์ที่ 3: การตีความและการวิเคราะห์เชิงวรรณกรรม สัปดาห์ที่ 4: การเชื่อมโยงวรรณกรรมกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม สัปดาห์ที่ 5: การสังเคราะห์และการสร้างสรรค์ และสัปดาห์ที่ 6: การสะท้อนคิดและการประเมินผล และนำตารางกำหนดเนื้อหาและบทเรียนจากการหาคำดัชนีความสอดคล้องที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อหาความเที่ยงตรง โดยใช้ค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา

3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน โดยใช้ค่า IOC (Index of Item Objective

Congruence) การประเมินระดับความพึงพอใจ ใช้ มาตรฐานค่าแบบ Likert Scale 5 ระดับ ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลผลไว้ดังนี้: ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50–5.00 หมายถึงระดับความพึงพอใจ “มากที่สุด” (Very High), ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง “มาก” (High), ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง “ปานกลาง” (Moderate), ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง “น้อย” (Low) และค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึงระดับความพึงพอใจ “น้อยที่สุด” (Very Low) การกำหนดเกณฑ์ดังกล่าวช่วยให้การตีความผลคะแนนความพึงพอใจมีความชัดเจน เป็นระบบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บข้อมูลจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านวิเคราะห์จากงานวรรณกรรมสำหรับเด็ก ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ หลังจากนั้นนำผลคะแนนมาเปรียบเทียบวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติที่ใช้ในการวิจัย

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ที่เน้นการมีส่วนร่วม เช่น การทำงานกลุ่ม การแก้ปัญหา และนักศึกษามีโอกาสได้ฝึกการอ่านการวิเคราะห์งานวรรณกรรมสำหรับเด็ก

3. รวบรวมผลประเมินความพึงพอใจต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เทคนิคจิ๊กซอว์ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติในการวิจัย หลังจากกิจกรรมเสร็จสิ้นวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ที่ใช้ในการให้ความหมายของแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยการให้ค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อตามเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบของลิเคิร์ต (Likert's method) และ สถิติบรรยายด้วยค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนคำตอบของลิเคิร์ต (Likert's method)

4. สรุปผลการวิจัยในเชิงสถิติและเนื้อหา

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านวิเคราะห์จากงานวรรณกรรมสำหรับเด็ก ของผลคะแนนทักษะการอ่านวิเคราะห์ พร้อมทั้งนำผลคะแนนมาเปรียบเทียบก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ ด้วยค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test for dependent samples

2. วิเคราะห์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือโดยใช้ค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์จากงานวรรณกรรมสำหรับเด็ก เพื่อแสดงให้เห็นว่าเครื่องมือมีคุณภาพเพียงพอในการนำไปใช้เก็บข้อมูล

3. วิเคราะห์เพื่อสรุประดับความพึงพอใจของค่าคะแนนจากการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ สถิติบรรยายด้วยค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนคำตอบของลิเคิร์ต (Likert's method)

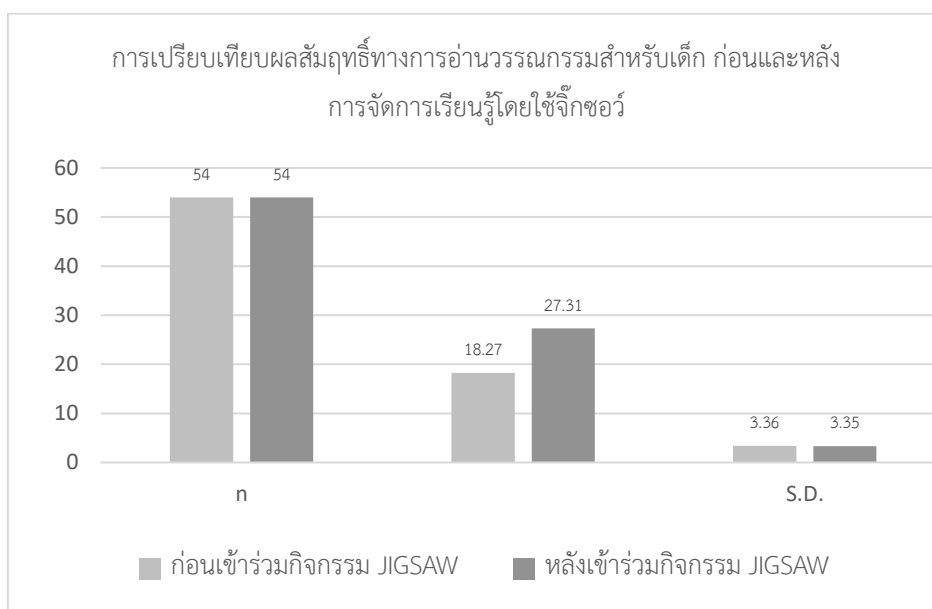
ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนต่อการพัฒนาทักษะการอ่านวรรณกรรมสำหรับเด็กโดยใช้กระบวนการการเรียนการสอนรูปแบบจิ๊กซอว์

ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านวรรณกรรม สำหรับเด็ก	ค่าเฉลี่ยการอ่านวิเคราะห์ที่ใช้ Question Based					
	n	M	S.D.	df	t	p
ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม JIGSAW	54	18.27	3.36	9	15.96*	.000
หลังเข้าร่วมกิจกรรม JIGSAW	54	27.31	3.35			

*p<.05

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่า $t = 15.96$, $p < .05$ แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียน ($M = 18.27$, $SD = 3.36$) และมีค่าเฉลี่ยหลังเรียน ($M = 27.31$, $SD = 3.35$) ผลการวิจัยจึงยืนยันได้ว่าการใช้เทคนิคการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมในรูปแบบจิ๊กซอว์ มีประสิทธิผลในการพัฒนาทักษะการอ่านวรรณกรรมสำหรับเด็กเพื่อการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ได้อย่างมีนัยสำคัญ

ภาพที่ 1 กราฟเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านวรรณกรรมสำหรับเด็ก ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้จิ๊กซอว์
ที่มา: ธนาพันธุ์ ณ เชียงใหม่. (2568)

จากภาพที่ 1 พบว่า ค่า $t = 15.96$, $p < .05$ แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียน ($M = 18.27$, $SD = 3.36$) และมีค่าเฉลี่ยหลังเรียน 27.31 ($M = 27.31$, $SD = 3.35$) ผลการวิจัยจึงยืนยันได้ว่าการใช้เทคนิค

การเรียนรู้แบบร่วมมือในรูปแบบ JIGSAW มีการพัฒนาในด้านความเข้าใจ การตีความ การวิเคราะห์ องค์ประกอบ และการสรุปใจความสำคัญของวรรณกรรมเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์

ประเภท	รายการคำถามตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ระดับความพึงพอใจ
1. ความรู้ความเข้าใจ	1. ฉันสามารถเข้าใจโครงเรื่องและตัวละครในวรรณกรรมเด็กได้ชัดเจนขึ้นหลังการเรียนรู้	4.25	0.52	มาก
	2. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มช่วยให้ฉันเข้าใจวรรณกรรมลึกซึ้งขึ้น	4.28	0.50	มาก
	3. เนื้อหาที่เรียนช่วยให้ฉันพัฒนาทักษะการอ่านวรรณกรรมสำหรับเด็ก	4.30	0.49	มาก
	4. ฉันเข้าใจความหมายของวรรณกรรมสำหรับเด็กมากขึ้น	4.27	0.53	มาก
	เฉลี่ยรวม	4.27	0.51	มาก
2. การนำไปใช้ประโยชน์	5. ฉันสามารถเชื่อมโยงเนื้อเรื่องกับค่านิยมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาได้	4.65	0.47	มากที่สุด
	6. ฉันมีความมั่นใจมากขึ้นในการสอนวรรณกรรมสำหรับเด็กเป็นภาษาอังกฤษ	4.68	0.46	มากที่สุด
	7. ฉันสามารถใช้กลยุทธ์การอ่านที่ได้เรียนในสถานการณ์อื่น	4.70	0.45	มากที่สุด
	8. การทำงานกลุ่มช่วยให้ฉันพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ	4.72	0.44	มากที่สุด
	9. ฉันสามารถนำความรู้ไปใช้จริงได้	4.75	0.43	มากที่สุด
	เฉลี่ยรวม	4.70	0.45	มากที่สุด
3. ความพึงพอใจ	10. การเรียนแบบ Jigsaw ทำให้ฉันมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้น	4.76	0.42	มากที่สุด
	11. ครูผู้สอนให้คำแนะนำที่ชัดเจนและเป็นประโยชน์	4.78	0.40	มากที่สุด
	12. การใช้เวลาในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพ	4.74	0.44	มากที่สุด
	13. กิจกรรมในชั้นเรียนสนุกและน่าสนใจ	4.79	0.39	มากที่สุด
	14. บรรยากาศในชั้นเรียนส่งเสริมการเรียนรู้	4.80	0.38	มากที่สุด
	15. ฉันพึงพอใจกับการเรียนการสอนโดยรวม	4.82	0.37	มากที่สุด
	เฉลี่ยรวม	4.78	0.40	มากที่สุด
สรุปรวมทั้ง 3 ด้าน		4.62	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจระดับมากด้านความเข้าใจ (M = 4.27, SD = 0.51) ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาวรรณกรรมสำหรับเด็กเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ทั้งในด้านโครงเรื่อง ตัวละคร และความหมายเชิงลึกของวรรณกรรม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มมีส่วนช่วยเสริมสร้างการคิดวิเคราะห์ และทำให้ผู้เรียนสามารถตีความวรรณกรรมได้อย่างหลากหลายมุมมอง นักศึกษามีระดับความพึงพอใจมากที่สุดด้านการนำไปใช้ประโยชน์ (M = 4.70, SD = 0.45) ผลวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนสามารถนำความรู้และกลยุทธ์ที่ได้จากการเรียนไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนได้ฝึกการสื่อสาร การอธิบายเนื้อหา และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาที่สามารถนำไปใช้ได้ทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน และนักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุดต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ (M = 4.78, SD = 0.40) จากการมีส่วนร่วมในกิจกรรม เนื้อหาและกิจกรรมที่สนุกและน่าสนใจ รวมถึงบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น การได้รับคำแนะนำที่ชัดเจนและเป็นประโยชน์จากผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกมั่นใจและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ต่อเนื่อง โดยสรุปคือ เมื่อพิจารณาผลทั้งทั้งสามด้าน ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (M = 4.62, SD = 0.45) สะท้อนให้เห็นว่าการใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ เป็นเครื่องมือการเรียนการสอนที่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้อย่างครบถ้วน

สรุปผลและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านวรรณกรรมสำหรับเด็ก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์สำหรับนักศึกษาวิชาชีพรุสาขาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ครั้งนี้มีข้อค้นพบที่น่าสนใจ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ และทักษะการอ่านงานวรรณกรรมสำหรับเด็กสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 15.96, p < .05$) มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียน 18.27 (M = 18.27, SD = 3.36) และมีค่าเฉลี่ยหลังเรียน 27.31 (M = 27.31, SD = 3.35) ผลการวิจัยจึงยืนยันได้ว่าการใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือในรูปแบบ JIGSAW มีประสิทธิผลในการพัฒนาทักษะการอ่านวรรณกรรมสำหรับเด็กเพื่อการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ได้อย่างมีนัยสำคัญรวมถึงมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยรวมด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ในระดับมากที่สุด (M รวม = 4.62, SD = 0.45) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำมาอภิปรายผลดังนี้

ประการที่ (1) ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมีระดับคะแนนสูงขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ Johnson et al. (2013) และ Slavin (2014) ระบุว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกัน ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ พุทธะ และคนอื่น ๆ (2567) พบว่าการเรียนรู้แบบ Jigsaw ส่งเสริมการจับใจความ วิเคราะห์ตัวละคร และตีความวรรณกรรมได้อย่างหลากหลายมิติ ในมิติของทักษะการอ่านวรรณกรรมสำหรับเด็ก นักศึกษามีพัฒนาการด้านความเข้าใจเนื้อหา การตีความ การวิเคราะห์องค์ประกอบ และการสรุปใจความสำคัญได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะในเรื่อง Snow White and the Seven Dwarfs, Beauty and the Beast และ The Three Little Pigs นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงเนื้อหากับการออกแบบการสอนภาษาอังกฤษแก่เด็กได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tran & Lewis (2012) และ Doymus (2008) พบว่าเทคนิค Jigsaw ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์สูงขึ้น เช่นเดียวกับผลงานวิจัยของปรีศนียพร ภูมิสุวรรณ และคนอื่น ๆ (2564) ระบุว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยเฉพาะจิ๊กซอว์ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ในวิชาภาษาอังกฤษ และกระตุ้นการมีส่วนร่วมเชิงรุกของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง กระบวนการ

Jigsaw กระตุ้นแรงจูงใจและความรับผิดชอบในการเรียนรู้ ตามแนวคิดของ Aronson (1978) และ Slavin (2015) กล่าวว่าการเรียนรู้แบบ Jigsaw ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเป็น “เจ้าของความรู้” (ownership of learning) เนื่องจากแต่ละคนมีหน้าที่เฉพาะในการศึกษาส่วนของเนื้อหาและต้องถ่ายทอดให้เพื่อนในกลุ่มบ้าน จึงเกิดแรงจูงใจภายใน (intrinsic motivation) ที่มาจากความรู้สึกมีคุณค่าในกลุ่ม ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น การแลกเปลี่ยนและอธิบายความรู้ช่วยเสริมการคิดวิเคราะห์และจดจำระยะยาว การสอนเพื่อน (peer teaching) ในกลุ่มบ้านและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้เรียนต้องตีความ วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด constructivism ของ Vygotsky (1978) ที่เน้นการเรียนรู้ผ่านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การอภิปรายช่วยให้ผู้เรียนสร้างความหมายใหม่จากประสบการณ์ร่วม ทำให้การเรียนรู้มีความลึกและคงทน

ประการที่ (2) ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดในด้านการใช้วรรณกรรมสำหรับเด็กเป็นสื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงอารมณ์ และวัฒนธรรม ผลการเรียนรู้จากวรรณกรรม เช่น *Snow White and the Seven Dwarfs*, *Beauty and the Beast*, และ *The Three Little Pigs* ทำให้นักศึกษาพัฒนาความเข้าใจในโครงสร้างเรื่องราวอารมณ์ และคุณค่าทางวัฒนธรรม ซึ่งเชื่อมโยงกับแนวคิดของ Byram (1997) เรื่อง *Intercultural Communicative Competence* ที่ชี้ว่าการเรียนภาษาควรควบคู่กับการเข้าใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ส่วนในด้านแรงจูงใจและบรรยากาศการเรียนรู้ ลักษณะของกิจกรรม Jigsaw ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในบทบาทที่ชัดเจน ส่งผลให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวก ลดความกังวล และเพิ่มแรงจูงใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Deci & Ryan (2000) ในทฤษฎี *Self-Determination Theory (SDT)* ที่อธิบายว่าความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม (relatedness) และความสามารถ (competence) เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างแรงจูงใจภายใน ดังนั้น การใช้เทคนิค Jigsaw ไม่เพียงช่วยเพิ่มคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่านั้น แต่ยังส่งเสริมความเข้าใจเชิงวัฒนธรรม ความสามารถในการทำงานร่วมกัน และแรงจูงใจในการเรียนรู้ระยะยาว ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของครูภาษาอังกฤษในอนาคต การประยุกต์ใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือผ่านกระบวนการ Jigsaw สามารถส่งเสริมทักษะการอ่านวรรณกรรมสำหรับเด็กของนักศึกษาวิชาชีพครูได้อย่างมีนัยสำคัญ ทั้งในด้านความเข้าใจโครงเรื่อง ตัวละคร การตีความเนื้อหา และการเชื่อมโยงค่านิยมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา นอกจากนี้ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้สูง และรู้สึว่าการทำงานกลุ่มช่วยเสริมทักษะการสื่อสารและการคิดวิเคราะห์เชิงลึกผลลัพธ์ดังกล่าวสอดคล้องกับ ทฤษฎี Cooperative Learning ของ Slavin (2015) ซึ่งระบุว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีโครงสร้างชัดเจน เช่น Jigsaw ช่วยให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองและเพื่อนร่วมกลุ่ม ทำให้เกิดการสร้างความเข้าใจร่วม (positive interdependence) และเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ งานวิจัยก่อนหน้านี้ของ Aronson & Patnoe (2011) ก็สนับสนุนว่า Jigsaw ทำให้ผู้เรียนกลายเป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อที่ตนได้รับมอบหมายและสามารถแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนร่วมกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การอภิปรายผลยังสามารถเชื่อมโยงกับ ทฤษฎี Constructivist ของ Piaget (1973) ที่เน้นว่าการเรียนรู้เกิดจากการสร้างความหมายด้วยตนเอง ผ่านการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและเพื่อนร่วมกลุ่ม (social interaction) การใช้ Jigsaw เปิดโอกาสให้นักศึกษาต้องอ่าน ทำความเข้าใจ วิเคราะห์ และสังเคราะห์เนื้อหาวรรณกรรมด้วยตนเอง ก่อนนำไปอธิบายให้เพื่อนร่วมกลุ่มฟัง ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ (active construction of knowledge) และการพัฒนาความคิดวิพากษ์ (critical thinking) อย่างเป็นระบบ เมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยก่อนหน้านี้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการอ่านทั่วไปในนักเรียน EFL (Meng, 2019; Tran & Lewis, 2012) งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า Jigsaw ไม่เพียงช่วยพัฒนาทักษะการอ่านเชิง

ภาษาเท่านั้น แต่ยังสามารถประยุกต์กับ วรรณกรรมสำหรับเด็ก ซึ่งมีลักษณะเฉพาะด้านจินตนาการและคุณค่าทางวัฒนธรรม ทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงทักษะการอ่านกับการสื่อสารและการตีความในเชิงวัฒนธรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเตรียมความพร้อมในการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมและมัธยมศึกษาในอนาคต สรุปได้ว่า การใช้ Jigsaw ในการเรียนการสอนวรรณกรรมเด็กเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทั้งในด้านความร่วมมือและการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ช่วยพัฒนาทักษะทางภาษา การคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ทำให้นักศึกษาครูพร้อมสำหรับบทบาทการสอนภาษาอังกฤษในบริบทจริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

(1) ข้อเสนอแนะเชิงการจัดการเรียนการสอน

1. ควรนำเทคนิคจิ๊กซอว์ไปใช้ในการสอนวรรณกรรมภาษาอังกฤษในรายวิชาอื่น ๆ โดยเฉพาะวิชาที่เน้นการอ่าน วิเคราะห์ และการตีความ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในทุกระดับ
2. ผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมให้มีความหลากหลาย เช่น การอภิปราย การสร้างแผนภาพโครงเรื่อง หรือการสรุปเนื้อหาในรูปแบบสื่อสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มแรงจูงใจและทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

(2) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ควรจัดให้มีโครงการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Professional Learning Community: PLC) สำหรับครูและนักศึกษาคูในการแลกเปลี่ยนผลลัพธ์จากการใช้จิ๊กซอว์เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติที่เหมาะสมกับบริบทการเรียนรู้ของผู้เรียนไทย

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลของการใช้จิ๊กซอว์ ในระยะยาว เพื่อวัดผลต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และแรงจูงใจในระดับลึก
2. ควรเปรียบเทียบการใช้จิ๊กซอว์กับรูปแบบการเรียนรู้ร่วมมืออื่น ๆ เช่น Think-Pair-Share หรือ Team-Based Learning เพื่อระบุแนวทางที่เหมาะสมที่สุดกับการสอนวรรณกรรมในระดับอุดมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ทิตนา แคมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุษย์ชานันท์ มณเฑียร และอังคณา อ่อนธานี. (2565). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบ 6 ขั้นตอนผ่านวรรณกรรม ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการอ่านเชิงวิจารณ์. *วารสารภาษาและการสื่อสาร*, 12(2), 135–150.
- ปรีศนียพร ภูมิสุวรรณ, กัญญณณัช ศรีประเสริฐ และ นพดล ไพรเรือง. (2564). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Jigsaw เพื่อเสริมทักษะการอ่านคำศัพท์เชิงวิชาชีพ. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 16(1), 67–79.

- พิมพร พยุหะ, จารุณี มณีกุล และ นิธิดา อติภัทรนันท์. (2567). ผลของการใช้เทคนิค Jigsaw ต่อการอ่าน การเขียนสรุป และทักษะทางสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วารสารครุศาสตร์*, 32(1), 101–120.
- Aronson, E. (1978). *The jigsaw classroom*. Thousand Oaks: Sage Publications.
- Aronson, E., & Patnoe, S. (2011). *Cooperation in the classroom: The jigsaw method*. (3rd ed.). London: Pinter & Martin.
- Byram, M. (2021). *Teaching and assessing intercultural communicative competence*. Bristol: Multilingual Matters.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55(1), 68–78.
- Doymus, K. (2008). Teaching science through cooperative learning. *Journal of Turkish Science Education*, 5(2), 23–33.
- Johnson, D. W., Johnson, R. T., & Holubec, E. J. (2013). *Cooperation in the classroom*. (9th ed.). Minnesota: Interaction Book Company.
- Meng, X. (2019). Effects of jigsaw cooperative learning on EFL reading comprehension. *International Journal of English Language Teaching*, 7(3), 45–55.
- Piaget, J. (1973). *To understand is to invent: The future of education*. New York: Grossman.
- Slavin, R. E. (2015). *Cooperative learning in schools: What works and why*. Retrieved from <https://doi.org/10.4324/9781315695477>
- Tran, T. H., & Lewis, T. (2012). Effects of jigsaw cooperative learning on students' reading motivation and achievement. *English Language Teaching*, 5(3), 12–21.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes* (M. Cole, V. John-Steiner, S. Scribner, & E. Souberman, Eds. & Trans.). London: Harvard University Press.
- Warner, M. (2014). *Once upon a time: A short history of fairy tale*. NY: Oxford University Press.
- Zipes, W. J. (2012). *The irresistible fairy tale: The cultural and social history of a genre*. NJ: Princeton University Press.